

Fundusze Europejskie

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Fundusze Europejskie

Omówienie zagadnień dotyczących procesów kontroli w projektach współfinansowanych z EFRR ze szczególnym uwzględnieniem obszarów narażonych na korekty finansowe

Str. 2

Fundusze Europejskie

- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U.2022.1079)
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2023.1605 z późn zm.)
- Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z dnia 14 marca 2025 r.

Fundusze Europejskie

- Rozporządzenie właściwego ministra w sprawie Podmiotowych środków dowodowych oraz dokumentów lub oświadczeń, które może żądać zamawiający od wykonawcy
- Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027 wraz z załącznikiem Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach tzw. taryfikator
- Załącznik nr 6 do Umowy o dofinansowanie Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE tzw. taryfikator w zakresie działań informacyjno – promocyjnych

Fundusze Europejskie

Poprzez naruszenie prawa należy rozumieć nie tylko naruszenie przepisów aktów prawnych powszechnie obowiązujących, takich jak ustawy czy rozporządzenia, ale również zasad i procedur określonych w dokumentach, których obowiązek stosowania wynika z umowy o dofinansowanie projektu.

Fundusze Europejskie

Warunkiem kwalifikowania danego naruszenia jako nieprawidłowości nie jest wyrządzenie budżetowi Unii szkody rzeczywistej. Wystarczające jest już, aby dane zachowanie beneficjenta jedynie narażało budżet Unii na powstanie szkody.

Przepis art. 2 pkt 31 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sposób jednoznaczny uznaje za nieprawidłowość działanie lub zaniechanie, które może mieć lub ma szkodliwy wpływ na budżet Unii. Do wystąpienia nieprawidłowości dochodzi już więc wówczas, gdy szkoda ma charakter potencjalny.

Fundusze Europejskie

Art. 26 ust. 1 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 stanowi, iż:

Stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej albo nieprawidłowości systemowej, zwanych dalej "nieprawidłowościami", powoduje powstanie obowiązku podjęcia przez właściwą instytucję odpowiednich działań, o których mowa w ust. 8 lub 10 ww. ustawy (tj. pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność/ nałożenia korekty finansowej)

Fundusze Europejskie

Przykład: Brak wskazania powodu, dla którego zamówienia nie zostało podzielono na części.

Instytucja zamawiająca nie wskazuje głównych powodów, dla których postanowiono nie dzielić zamówienia na części lub nie umożliwiać składania ofert częściowych, co może mieć wpływ na ograniczenie konkurencji.

Fundusze Europejskie

Przykład: W kontrolowanym postępowaniu przedmiotem kontroli była dostawa i montaż 73 zestawów instalacji solarnych jak również 247 zestawów instalacji fotowoltaicznych w ramach jednego zadania. Dla większego zakresu zamówienia czyli dla 247 zestawów instalacji fotowoltaicznych zamawiający ustalił termin realizacji zamówienia na 2 miesiące, dla 73 zestawów instalacji solarnych ustalił termin realizacji zamówienia- 10 miesięcy.

247 zestawów instalacji fotowoltaicznych = termin 2 miesiące

73 zestawów inst. Solarnych = termin 10 miesięcy

W odniesieniu do niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż wyznaczenie zbyt krótkiego terminu na realizację robót w zakresie instalacji fotowoltaicznych stanowi **naruszenie zasady uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców (art. 16 ustawy Pzp)**

Fundusze Europejskie

Przykład: Niewystarczająca lub nieprecyzyjna definicja przedmiotu zamówienia w postępowaniu

Opis przedmiotu zamówienia w dokumentach postępowania jest niewystarczający lub niedokładny i może uniemożliwiać potencjalnym oferentom/kandydatom rzetelne sporządzenie oferty, co może mieć skutek odstraszający, potencjalnie ograniczający konkurencję

Fundusze Europejskie

Przykład: Nieuzasadnione odrzucenie rażąco niskich ofert.

Oferty, które sprawiały wrażenie rażąco niskich zostały odrzucone. Przed odrzuceniem tych ofert instytucja zamawiająca nie zwróciła się z pisemnym zapytaniem do potencjalnych wykonawców (np. żądając przedstawienia szczegółowych informacji dotyczących elementów składowych oferty, które uważa za istotne) lub takie zapytanie istnieje, ale Zamawiający nie jest w stanie dowieść, że dokonał oceny odpowiedzi udzielonych przez zainteresowanych oferentów, co stanowi naruszenie art. 226 Pzp

Fundusze Europejskie

Przykład: Subiektywne kryteria oceny ofert i ich punktacja- naruszenie art. 240 ust.1 pzp

W kontrolowanym postępowaniu zamawiający zastosował następujące kryteria:

- 1) Cena – max. 60 pkt.
- 2) Opis sposobu realizacji przedmiotu zamówienia – max. 40 pkt.:
 - A. Koncepcja badawcza - 20 pkt.
 - B. Trafność dodatkowych metod/technik badawczych - 10 pkt.
 - C. Trafność doboru próby badawczej i liczebności respondentów do każdej dodatkowej techniki badawczej - 10 pkt.

Powyższe stanowi naruszenie art. 240 Pzp

Fundusze Europejskie

Przykład: Brak wskazania maksymalnej wysokości kar umownych

W umowie określono **kary umowne bez wskazania ich łącznej maksymalnej wysokości.**

Niniejsze stanowi naruszenie **art. 436 pkt. 3 ustawy Pzp** stanowiącego, iż umowa zawiera postanowienia określające łączną maksymalną wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony.

Fundusze Europejskie

Przykład: Wybór oferty, która podlegała odrzuceniu

W toku przedmiotowego postępowania Zamawiający w SWZ wymagał aby produkty, które stanowiły przedmiot zamówienia, spełniały określone przez Zamawiającego parametry, jak również posiadały odpowiednie certyfikaty, bądź atesty. m.in. deklarację REACH.

Naruszenie art. 226 ust. 2 ustawy pzp.

Fundusze Europejskie

Przykład: Nieproporcjonalne warunki udziału w postępowaniu

Zamawiający na podstawie kosztorysu inwestorskiego ustalił wartość zamówienia dla każdej z poszczególnych części tj.

1) Część 1: 135 689,84 zł,

2) Część 2: 96 845,02 zł.

Jednym z warunków udziału w postępowania było wykazanie przez Wykonawcę, iż dysponuje polisą lub innym dokumentem potwierdzającym posiadanie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną co najmniej 500 000,00 zł dla każdej części zamówienia

Naruszenie art. 16 oraz art. 112 Pzp

Fundusze Europejskie

Przykład: Nazwy własne

Zamawiający naruszył art. 99 ust. 4 Pzp. poprzez sformułowanie w SWZ przedmiotu zamówienia w sposób utrudniający uczciwą konkurencję **używając znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, które charakteryzują określone produkty** (tj. FLAME STAL, High-Solid, Rostal, Aste, ESSYSTEM 3217000 URAN 20, LIGMAN 20581, ESSYSTEM 3162006 pd.70 N/H-A Asymetrical Reflector, Oprawa typu Delta, kamera szybkoobrotowa Panasonic, słupy aluminiowe ROSA, Karta grafiki HP NVIDIA QUADRO NVS 450).

Fundusze Europejskie

Żądanie dokumentów od wykonawców krajowych i zagranicznych

Zgodnie z SWZ Zamawiający wymagał od wykonawców krajowych Informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie dotyczącym podstaw wykluczenia wskazanych w art. 108 ust. 1 pkt 1,2 i 4 ustawy Pzp sporządzonej nie wcześniej niż 6 miesięcy przed jej złożeniem.

Zamawiający nie określił jakiego dokumentu będzie żądał od wykonawcy mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w powyższym zakresie.

Fundusze Europejskie

Brak pełnej oraz jednoznacznej informacji o podstawach wykluczenia

Zamawiający nie zamieścił pełnego wykazu obligatoryjnych podstaw wykluczenia oraz pełnego wykazu podmiotowych środków dowodowych w ogłoszeniu o zamówieniu oraz SWZ. Zamawiający w ogłoszeniu o zamówieniu wskazał jedynie skrótowo na jakiej podstawie wykluczy wykonawcę z postępowania. Przestanki wykluczenia zamawiający powinien dokładnie opisać w ogłoszeniu o zamówieniu oraz SWZ ze wskazaniem artykułów z ustawy Pzp (postępowanie o wartości szacunkowej powyżej progów unijnych).

Fundusze Europejskie

Przykład: Naruszenia wytycznych dotyczących kwalifikowalności

Postępowanie dotyczyło sprawowania usługi nadzoru inwestorskiego. Przedmiotem była dostawa instalacji solarnych, fotowoltaicznych oraz pomp ciepła oraz montaż kotłów na biomasę. W zapisach zapytania ofertowego istniał zapis, iż wypłata wynagrodzenia została obliczona wg następującego wzoru:

826 szt. (ilość instalacji) x 95.50 zł (cena nadzoru nad jedną instalacją) = 78 883,00 zł

Wskutek rezygnacji części mieszkańców część nadzorów nie zostało wykonanych.

Fundusze Europejskie

Działania informacyjne i promocyjne

Perspektywa finansowa na lata 2021-2027 to nowe zasady i obowiązki dla Beneficjenta w zakresie działań informacyjno- promocyjnych.

Fundusze Europejskie

- Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027
- Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji
- Księga Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027

Fundusze Europejskie

Obowiązek informowania i promowania w Nowej Perspektywie Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 pojawia się już od chwili uzyskania dotacji, czyli w momencie podpisania umowy o dofinansowanie bądź wydania decyzji o jej uzyskaniu. Promocja powinna utrzymywać się przez cały okres trwania projektu oraz w okresie jego trwałości (tj. po zakończeniu realizacji), który wynosi 3 lub 5 lat.

Fundusze Europejskie

Nowością w perspektywie na lata 2021-2027 jest poinformowanie instytucji przyznającej dofinansowanie o ważnych etapach w projekcie, czy też organizacja wydarzenia lub działania związanego z informacją i promocją, co jest zależne od kosztu projektu.

Jeżeli całkowity koszt projektu przekracza 5 mln euro należy poinformować Instytucję Zarządzającą, o ważnych etapach w projekcie i planowanych wydarzeniach informacyjnych i promocyjnych związanych z realizacją projektu.

Fundusze Europejskie

Jeżeli projekt ma znaczenie strategiczne lub jego całkowity koszt przekracza 10 mln euro, beneficjent musi zorganizować wydarzenie lub działanie informacyjno-promocyjne (np. konferencję prasową, wydarzenie promujące projekt, udział w targach branżowych) w ważnym momencie realizacji projektu, np. na otwarcie projektu, zakończenie projektu lub jego ważnego etapu np. rozpoczęcie inwestycji, oddanie inwestycji do użytkowania itp. Do udziału w wydarzeniu musi zaprosić przedstawicieli Komisji Europejskiej i Instytucji Zarządzającej z co najmniej 4-tygodniowym wyprzedzeniem.

Fundusze Europejskie

Zasady równościowe

- Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027

Fundusze Europejskie

Weryfikacja wskaźników na etapie wnioskowania o dofinansowanie

W związku z licznymi problemami dot. weryfikacji wskaźników należy dochować należytej staranności by na etapie aplikowania o dofinansowanie zweryfikować z należytą starannością wskaźniki czy są realne do osiągnięcia.

Fundusze Europejskie

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>

<https://www.gov.pl/web/inwestycje-rozwoj>

<https://funduszeue.lubelskie.pl/>

Fundusze Europejskie

Dziękujemy za uwagę

Mirosława Sokołowska

Marta Żywicka

Oddział Kontroli Programów Regionalnych ds. EFRR